

Theology on the Web.org.uk

Making Biblical Scholarship Accessible

This document was supplied for free educational purposes. Unless it is in the public domain, it may not be sold for profit or hosted on a webserver without the permission of the copyright holder.

If you find it of help to you and would like to support the ministry of Theology on the Web, please consider using the links below:

Buy me a coffee

<https://www.buymeacoffee.com/theology>

PATREON

<https://patreon.com/theologyontheweb>

[PayPal](#)

<https://paypal.me/robbradshaw>

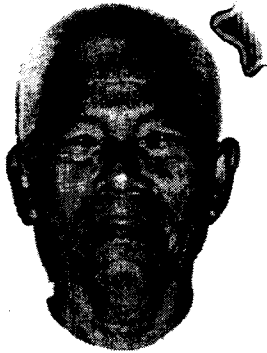
A table of contents for *Honeycomb* can be found here:

https://biblicalstudies.org.uk/articles_honeycomb.php

លោក អ៊ិន សិណ

ជួបជាមួយលោកគ្រូ ដំរី វ៉ែន

លោកគ្រូ ដំរី វ៉ែន

លោកគ្រូ ដំរី វ៉ែន កើតនៅឆ្នាំ ១៩២៤ ក្នុងគ្រួសារកសិករមួយ ជាគ្រីស្ទ បរិស័ទនៅក្នុងភូមិក្តាមហា ឃុំឈូកខ្សាច់ ស្រុកបារាយណ៍ ខេត្តកំពង់ធំ ។ នៅពេលដែលគាត់អាយុ ១៧ឆ្នាំ គាត់បានថ្វាយខ្លួនទទួលជឿព្រះយេស៊ូ។

នៅឆ្នាំ ១៩៥០ គាត់បានចូលទៅរៀនក្នុងសាលាព្រះគម្ពីរ នៅតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល អស់រយៈពេល ៤ឆ្នាំ ។ ក្រោយពេលចេញពីសាលាព្រះគម្ពីរ គាត់បានធ្វើការជាគ្រូផ្សាយដំណឹងល្អជាមួយអង្គការ C&MA ។

គាត់បានរៀបការក្នុងឆ្នាំ ១៩៥២ ជាមួយស្រ្តីគ្រីស្ទបរិស័ទម្នាក់ ឈ្មោះ ជឿន គីមណុន ។ គាត់មានកូនទាំងអស់៩នាក់ កាលពីនៅសម័យ ប៉ុល ពត ពួកវាបានសម្លាប់កូនគាត់ ១នាក់ រួមទាំងកូនប្រុសប្រុស និងចៅទៀតផង។ សព្វថ្ងៃនៅរស់ចំនួន ៨នាក់ មានកូនប្រុស ៣នាក់ និងកូនស្រី ៥នាក់ ។ កូន

របស់គាត់ទាំងអស់សុទ្ធសឹងជាអ្នកជឿព្រះយេស៊ូ ។ ភរិយារបស់គាត់ (ជឿន គីមណុន) បានធ្វើមរណៈកាល ក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៣ ។ លុះដល់ឆ្នាំ ១៩៨៦ គាត់បាន រៀបការជាមួយស្រ្តីគ្រីស្តបរិស័ទម្នាក់ទៀតឈ្មោះ លី គីមធី ជាស្រ្តីមេម៉ាយ ដោយប្តី និងកូន ត្រូវពួកប៉ុលពតសម្លាប់អស់ ។

គាត់ទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ បានពួតដៃគ្នាផ្ដើមបំរើព័ន្ធកិច្ចថ្វាយព្រះ ជាម្ចាស់នៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩០ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ ។

កាលពីជំនាន់ដែលគាត់ជឿព្រះអង្គ មានការបៀតបៀនយ៉ាងខ្លាំង ពីសំណាក់អ្នកមិនជឿ តែគាត់ម៉ឺងម៉ាត់ប្រកាន់ជំនឿយ៉ាងមុតមាំ មិនចុះចាញ់ ចំពោះការមើលងាយមើលថោករបស់ពួកអ្នកផងទាំងនោះទេ ។ លោកគ្រូ ង៉ូវ វ៉ែន ជាអ្នកជឿព្រះយេស៊ូនៅសម័យមុនស្រុកខ្មែរធ្លាក់ចូលក្នុងភ្លើងសង្គ្រាម និងក្នុងកណ្តាប់ដៃពួកខ្មែរក្រហម ។ ព្រះជាម្ចាស់បានទុកឲ្យគាត់មានជីវិត រស់នៅ ដើម្បីធ្វើបន្ទាល់ប្រាប់ដល់យើងគ្រប់គ្នាអំពីព្រះគុណដ៏វិសេស អស្ចារ្យនៃព្រះជាម្ចាស់របស់យើង ។

បន្ទាប់ពីរបបខ្មែរក្រហមរលំដួល លោកគ្រូ ង៉ូវ វ៉ែន បានរៀបចំការ ថ្វាយបង្គំជារបៀបឯករាជ្យ គ្មាននិកាយជួយគាំទ្រឡើយ គឺមានតែមិត្តភក្តិ ចាស់ៗរបស់គាត់នៅឯបរទេសបានផ្តល់លុយកាក់តិចតួច ។ គាត់បានសន្សំ ទិញដីមួយកន្លែងដើម្បីសាងសង់ព្រះវិហារនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨ ។ រហូតមក ដល់ឆ្នាំ ១៩៩៩ ទើបគាត់សំរេចចិត្តចូលរួមជាមួយនិកាយបាបទីស្ទ ។ សព្វថ្ងៃ ព្រះវិហារគាត់មានឈ្មោះថា “ព្រះវិហារ បាបទីស្ទ១-កំពង់ធំក្រុង” ។

នៅពេលដែលខ្ញុំសួរគាត់ថា ហេតុអ្វីបានជាលោកគ្រូសំរេចចិត្តទទួល ជឿព្រះយេស៊ូ? ព្រោះអ្នកស្រុកអ្នកភូមិនៅជុំវិញគេមិនជឿដូចលោកគ្រូផង ។ គាត់ឆ្លើយថា ដោយសារខំពុករបស់គាត់ជាអ្នកជឿលើព្រះយេស៊ូ ហើយ ដោយខ្លាចខំពុកគាត់ផង គាត់ចេះតែជឿបំពេញចិត្តខំពុក ។ ដំបូងគាត់មិនបាន យល់ដឹងអ្វីទាំងអស់អំពីរឿងជំនឿរបស់គ្រីស្តបរិស័ទ ។ ប៉ុន្តែ ក្រោយពីគាត់

បានចូលរៀននៅសាលាព្រះគម្ពីរ ទើបគាត់បានយល់ច្បាស់អំពីជំនឿរបស់ គ្រីស្ទបរិស័ទ ជាពិសេសជាងនេះទៅទៀត ក្រោយពីបានរស់នៅឆ្លងកាត់យុគ សម័យដ៏ខ្មៅងងឹតនៃរបបខ្មែរក្រហម ទើបគាត់បានឃើញពីព្រះគុណដ៏ អស្ចារ្យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលព្រះអង្គថែរក្សាគាត់ បានធ្វើឲ្យគាត់ស្គាល់ ព្រះអង្គរិតតែច្បាស់ថែមទៀត ។

កាលគាត់ទើបនឹងជឿព្រះដំបូង គាត់តែងនិយាយនឹងឪពុករបស់គាត់ ថា ហេតុអ្វីទៅជឿព្រះយេស៊ូទៅវិញ មនុស្សមួយស្រុកគេជឿលើព្រះពុទ្ធ ចុះ ម្ដេចបានជាយើងមកជឿព្រះយេស៊ូតែឯងទៅវិញ? ។ គាត់ហ៊ានសួរឪពុក ដូច្នោះ ព្រោះគាត់អាងថា ជិតគាត់កាន់ខាងគាត់ ។ លោកគ្រូ រ៉ែន បានបង្ហាញ ឲ្យដឹងទៀតថា កាលពីនៅក្មេងគាត់ខ្មាសគេណាស់ ព្រោះគ្រួសាររបស់គាត់ ជឿព្រះយេស៊ូ ។

កាលពីសម័យដែលគាត់ជឿព្រះយេស៊ូ មុនសម័យខ្មែរក្រហម មាន គ្រីស្ទបរិស័ទប្រហែលជា ១៥នាក់ ប៉ុណ្ណោះ នៅទូទាំងខេត្តកំពង់ធំទាំងមូល។ នៅពេលខ្មែរក្រហមមកដល់ គេបានចាប់គាត់ទៅដាក់គុកអស់ ២២ថ្ងៃ ដោយ គេចោទគាត់ថាជា CIA (សេអឹម) របស់អាមេរិក ។ ហេតុផល ព្រោះកាល ពីសម័យមុនពេលខ្មែរក្រហមមកដល់ បេសកជនរបស់អង្គការ C&MA លោក ហា ម៉ុង និង លោក ភីធើរ សិល និងគ្រូខ្មែរមួយចំនួនទៀតដែល ធ្លាប់ចុះទៅផ្សាយដំណឹងល្អដល់ខេត្ត កំពង់ធំ បានជួបជាមួយនឹងគាត់ ទើប មានការចោទប្រកាន់បែបនោះ ។ ព្រះជាម្ចាស់បានដោះគាត់ឲ្យរួចពីកណ្តាប់ ដៃខ្មែរក្រហម ហើយពួកគេបានជន្លៀសគាត់ និងគ្រួសារចេញពីភូមិកំណើត ទៅរស់នៅក្នុងភូមិល្វើក ដែលមានចម្ងាយប្រមាណជាង ៤០ គីឡូម៉ែត្រ ។ គាត់មានការងារជាកងភ្នំស្រែ ។ សម័យនោះ ខ្មែរក្រហមព្យាយាមចង់ សម្លាប់គាត់ពីរដង ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់បានដោះគាត់ឲ្យរួចពីកណ្តាប់ដៃខ្មែរ ក្រហមទាំងពីរដង ។ នៅពេលខ្មែរក្រហមសួរគាត់ថា តើគាត់ជាសេអឹម

(CIA) របស់អាមេរិកមែនឬ? គាត់និយាយជាមួយនិងពួកវាថា “ខ្ញុំជាអ្នក
ជឿលើព្រះយេស៊ូ ហើយពួកអាមេរិកនោះ ក៏ជាអ្នកជឿលើព្រះយេស៊ូដែរ ពួក
នោះគេជឿព្រះយេស៊ូមុនខ្ញុំ គេមកផ្សាយដំណឹងពីព្រះយេស៊ូដើម្បីឲ្យខ្ញុំជឿ
ដូចគេដែរ ខ្ញុំជឿព្រះ ខ្ញុំមិនមែនជឿលើអាមេរិកកាំងឡើយ” ។ ពេលនោះពួក
ខ្មែរក្រហមនៅស្ងៀម គេមិននិយាយអ្វីទាំងអស់ គាត់ជឿថា មិនមែនគាត់ពូកែ
និយាយឲ្យខ្មែរក្រហមស្តាប់នោះឡើយ ប៉ុន្តែនេះគឺព្រះចេស្តារបស់ព្រះជា
ម្ចាស់ទៅវិញទេ ដែលធ្វើឲ្យខ្មែរក្រហមចិត្តទន់មិនសម្លាប់គាត់ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៨០ គាត់បានមកដល់ភូមិកំណើតវិញ ពេលនោះគ្មាន
សល់ពួកអ្នកជឿម្នាក់សោះ ។ នៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ មានតែគ្រួសារគាត់តែ
ប៉ុណ្ណោះដែលជាអ្នកជឿព្រះយេស៊ូ ហើយនៅសល់ពីស្លាប់ក្នុងរបប ៣ឆ្នាំ ៨ខែ
និង ២០ថ្ងៃ របស់ពួកខ្មែរក្រហម ។ នៅពេលដែលគាត់មកដល់ភូមិកំណើត
គាត់បានជិះកង់ស្វែងរកគ្រីស្តបរិស័ទក្នុងទូទាំងខេត្ត កំពង់ធំ និងរហូតទៅ
ដល់ខេត្ត សៀមរាប ទើបបានជួបគ្រីស្តបរិស័ទមួយចំនួនតូចនៅសល់ក្នុង
ខេត្ត សៀមរាប នោះ ។

លុះដល់ឆ្នាំ ១៩៨០ និង ១៩៨៤ ទើបគាត់ចាប់ផ្តើមប្រមូលគ្នាប្រជុំ
ថ្វាយបង្គំនៅក្នុងផ្ទះរបស់គាត់ ហើយគាត់បានទៅភ្នំពេញជួបទាក់ទងគ្រីស្ត
បរិស័ទមួយចំនួននៅទីនោះ ដើម្បីរកព្រះគម្ពីរបានខ្លះពី លោកស្រី អាណូស
កំប៉ុង ។ គាត់បានជិះកង់ទៅជួបបងប្អូនគ្រីស្តបរិស័ទនៅ ខេត្ត កំពង់ចាម ខ្លះ
ទៀត ។ គ្រប់ព័ន្ធកិច្ចបំរើថ្វាយព្រះជាម្ចាស់តាំងពីមុនមក រហូតដល់សព្វថ្ងៃ
លោកគ្រូមិនបានទទួលប្រាក់ខែទេ ជីវិតជាកសិករ ធ្វើស្រែបណ្តើរ ផ្សាយ
ដំណឹងល្អបណ្តើរ ប្រពន្ធរបស់គាត់នៅផ្ទះលក់ដូរបន្តិចបន្តួច ។

ខ្ញុំបានបន្តសួរគាត់ថា “បើប្រៀបសន្ទះនៃការរីកចំរើនលូតលាស់របស់
ក្រុមជំនុំមុនស្រុកទេសស្រុតធ្លាក់ចុះ មកជាមួយក្រុមជំនុំសម័យបច្ចុប្បន្ន តើ
ក្រុមជំនុំសម័យណាលូតលាស់ជាងគេ?” ក្រុមជំនុំសព្វថ្ងៃលូតលាស់លឿន

ណាស់ នៅគ្រប់ទីកន្លែងមានក្រុមជំនុំកើតឡើងផុលផុសដុះដូចផ្សិត សូម្បី ទីជនបទដាច់ស្រយាល ក៏មានក្រុមជំនុំដែរ ។ តើមកពីហេតុអ្វី? ឆ្លើយតបនឹង សំនួរនេះ លោកគ្រូបាននិយាយថា ព្រោះការផ្សាយដំណឹងល្អសព្វថ្ងៃមាន លក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងមានសន្ទុះខ្លាំងក្លាណាស់ ។

ទី១ នៅសម័យស្រុកទេសស្រុតធ្លាក់ចុះ មនុស្សរត់បែកខ្ញែកគ្នា អ្នក ខ្លះបានរត់ទៅរស់នៅប្រទេសទីពីរ អ្នកខ្លះទៀតក៏រត់ឆ្លងទៅរហូតដល់ ប្រទេសទីបី ឯខ្លះទៀតក៏ទទួលរងមរណៈភាពទៅ ។ អ្នកទាំងនោះបានជឿ ព្រះយេស៊ូ បន្ទាប់ពីស្រុកទេសបានសុខសាន្ត ពួកគេបានវិលត្រឡប់មករស់ នៅភូមិកំណើត ឬចូលមកលេងស្រុកទេសវិញ ក៏បានប្រកាសផ្សាយដំណឹង ល្អដល់ញាតិមិត្តបងប្អូនរបស់គេ អំពីព្រះគុណដ៏អស្ចារ្យដែលព្រះជាម្ចាស់ បានជួយសង្គ្រោះអាយុជីវិតគេ ស្របពេលនោះដែរ ពួកគេបានចែករំលែក និងផ្តល់នូវអ្វីដែលគេមាន ឲ្យដល់ញាតិមិត្តបងប្អូនដែលកំពុងខ្វះខាត ធ្វើឲ្យ ដំណឹងល្អរីករាលដាលធំធេងឡើង នេះជាលក្ខណៈមួយដែលហ៊ាន និយាយថាជា "ដំណឹងល្អគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ" ។

ទី២ មនុស្សសព្វថ្ងៃនេះ ក៏មានការស្រែកឃ្លានព្រះបន្ទូលជាងមុន សម័យស្រុកទេសធ្លាក់ចុះដែរ ។ ការផ្សាយដំណឹងល្អពីមុន គឺច្រើនតែពួក បរទេសមកផ្សាយ ដល់ពេលមានអ្នកជឿ គេថាពួកនេះជឿព្រះបារាំង ។ ក្រោយពីសង្គ្រាមមក ដំណឹងល្អមានទម្ងន់ខ្លាំងមែនទែន ខ្ញុំជឿថា បើព្រះជា ម្ចាស់មិនប្តូរផែនការរបស់ព្រះអង្គឲ្យស្រួលខ្មែររងទុក្ខលំបាកដោយឆ្លងកាត់ សង្គ្រាមនោះទេ ប្រហែលជាដំណឹងល្អនៅតែយឺត មិនលឿនដូចសព្វថ្ងៃនេះ ទេ ។ គ្រូគង្វាលដែលនៅសេសសល់ក្រោយពីសង្គ្រាម និងពីរបប ប៉ុល ពត មានតែពីរនាក់គត់ គឺ លោកគ្រូ អ៊ូវ វ៉ែន និង លោកគ្រូ សៀង អង់ ។ កាលពី ជំនាន់ ប៉ុល ពត លោកគ្រូ សៀង អង់ បានភៀសខ្លួនទៅនៅប្រទេស វៀតណាម គាត់មិនបានរស់នៅជាមួយខ្មែរក្រហមដូចលោកគ្រូ អ៊ូវ វ៉ែន ទេ ។

ខ្ញុំបានសួរគាត់ថា តើគាត់មានការតូចចិត្តដែរឬទេ ដែលព្រះជាម្ចាស់
បណ្តោយឲ្យប្រទេសរបស់យើងធ្លាក់ក្នុងភ្លើងសង្គ្រាមនោះ? គាត់បែរជាអរ
ព្រះគុណព្រះជាម្ចាស់ទៅវិញ ដោយគាត់និយាយថា បើព្រះជាម្ចាស់មិន
បណ្តោយឲ្យខ្មែរឯទុក្ខទេ ក៏ខ្មែរនៅតែមិនប្រែចិត្តល្បឿនដូចសព្វថ្ងៃនេះដែរ
គាត់រាប់ការឯទុក្ខនោះ ជាព្រះពរទៅវិញទេ ។

ចំពោះបេសកជនសព្វថ្ងៃ ប្រៀបទៅនឹងបេសកជនជំនាន់មុនសង្គ្រាម
តើមានលក្ខណៈខុសប្លែកគ្នាយ៉ាងណា? លោកគ្រូ ដួង វ៉ែន បានឆ្លើយថា កាល
សម័យនោះ បេសកជនមួយចំនួនដែលមកធ្វើការនៅស្រុកខ្មែរយើងមានចិត្ត
ចង្អៀតចង្អល់ មិនមានចិត្តទូលាយដូចបណ្តាបេសកជនសព្វថ្ងៃនេះឡើយ ។
បេសកជនជំនាន់នោះមិនចុះដល់ជនបទទេ គេចូលចិត្តរស់នៅតែក្នុងទីក្រុង
ធំ ។ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង កាលពីឆ្នាំ ១៩៦៥ ដល់ឆ្នាំ ១៩៦៦ មានបេសកជន
មួយគ្រួសារគត់ គឺលោក ថោម សុិន និងភរិយាបានរួមដំណើរជាមួយខ្ញុំ
(លោកគ្រូ ដួង វ៉ែន) ទៅប្រកាសផ្សាយដំណឹងល្អទូទាំងភូមិភាគឦសាន្តនៃ
ប្រទេសកម្ពុជាយើង ។ គំរូមិនល្អរបស់បេសកជនមួយចំនួន គឺគាត់បញ្ជាក់ថា
សេចក្តីស្រឡាញ់មានតែនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ដែលជាមូលហេតុធ្វើឲ្យបេសកកម្ម
ផ្សាយដំណឹងល្អមានភាពយឺតយ៉ាវ និងមិនទូលំទូលាយ ។

យើងខ្ញុំសូមអរព្រះគុណព្រះអម្ចាស់ ដែលបានចាត់បេសកជនគំរូល្អៗ
មកបំពេញការងារថ្វាយទ្រង់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាសព្វថ្ងៃនេះ អស់លោកទាំង
នោះបានបង្ហាញនូវការរាប់អានចំពោះយើងទុកដូចជាបងប្អូន ផ្សារភ្ជាប់
មនោសញ្ចេតនារស់រវើកជាមួយគ្រីស្ទបរិស័ទនៅតាមជនបទឆ្ងាយៗ... នេះជា
សេចក្តីស្រឡាញ់ពិត ដូចព្រះបន្ទូលនៃព្រះអម្ចាស់ដែលបញ្ជាឲ្យ លោក សាវ័ក
ប៉ូល ចារទុកក្នុងគម្ពីរ កូរិនថ្មីសទី១: ជំពូក១៣ បានបញ្ជាក់ពីការមិនរើសអើង
មិនបែងចែកវណ្ណៈ មិនប្រកាន់ពូជសាសន៍ ដូចមានចែងក្នុងព្រះគម្ពីរ
ហើយអស់លោកទាំងនោះភាគច្រើនបានសម្តែងនូវគំរូល្អដល់បងប្អូនយើង

ដូចជាអ្វីដែលពួកគេបានបង្រៀន ព្រមទាំងឆ្លុះបញ្ចាំងពីឥទ្ធិពល និងព្រះចេស្ដា
នៃព្រះបន្ទូលដែលបានចែងក្នុងព្រះគម្ពីរថ្មី ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើប
ដំណឹងល្អរបស់បេសកជនសម័យនេះមានទម្ងន់ និងស៊ីជម្រៅ (គ្រប់ជ្រុង
ជ្រោយ) ។ ការរីកចម្រើនរបស់ក្រុមជំនុំសម័យនេះ ក៏ជាផ្នែកមួយដែល
បេសកជនបានរួមចំណែកផងដែរ ។

ពេលដែលខ្ញុំសួរគាត់ថា ក្នុងចំណោមព័ន្ធកិច្ចបំរើព្រះអង្គទាំងអស់ តើ
ព័ន្ធកិច្ចមួយណា ដែលគាត់គិតថាអាចជួយស្ដារប្រទេសជាតិយើងបាន? គាត់
ឆ្លើយថា គឺព័ន្ធកិច្ចយុវជន និងកុមារ ។ ព្រោះបើពង្រឹងព័ន្ធកិច្ចនេះបានល្អ
គឺមានយុវជនកោតខ្លាចដល់ព្រះជាម្ចាស់បានច្រើន ហើយពេលមានយុវជន
កោតខ្លាចព្រះ គឺនាំឲ្យមានអ្នកដឹកនាំល្អ និងអាចមានអ្នកដឹកនាំគ្រីស្ទបរិស័ទនៅ
ក្នុងស្រុកទាំងអស់ប្រទេស ។ នៅពេលនោះប្រទេសយើងនឹងបានរីក
ចម្រើនដោយទទួលបានព្រះពរពីព្រះជាម្ចាស់ ។ សំណូមពររបស់គាត់ គឺសូមអំពាវ
នាវដល់បេសកជន អង្គការផ្សេងៗ ឲ្យជួយផ្ដោតសំខាន់ក្នុងព័ន្ធកិច្ចកុមារ និង
យុវជន ។ ព្រោះប្រទេសខ្មែរក្រោយពីសង្គ្រាមមកមនុស្សស្លាប់ច្រើន ហើយ
ចំនួនប្រជារាស្ត្រដែលមានសព្វថ្ងៃនេះ គឺភាគច្រើនជាយុវជន ។ ហេតុផល
ដែលធ្វើឲ្យគាត់អាចឈរមាំមួនបានក្នុងជំនឿ គឺដោយព្រោះគាត់ជឿព្រះយេស៊ូ
តាំងពីកាលដែលគាត់នៅជាយុវជន ។ ទោះបីជាគាត់បានរស់នៅឆ្លងកាត់ការ
រងទុក្ខលំបាកវេទនា ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏គាត់អាចឈរ
នៅរឹងមាំបានដែរ ព្រោះព្រះបន្ទូលចាក់បូសយ៉ាងជ្រៅនៅក្នុងចិត្តរបស់គាត់ ។

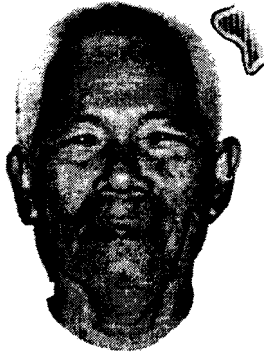
គាត់បានសម្ដែងនូវការពេញចិត្ត និងអរគុណដល់ព្រះជាម្ចាស់ដែល
បានចាត់អង្គការទស្សនៈពិភពលោក ឲ្យចុះមកជួយនៅក្នុង ខេត្តកំពង់ធំ នេះ
គឺអង្គការបានបង្កលក្ខណៈរៀងរាល់ខែឲ្យមានការប្រកបត្រួតង្វាល ផ្តល់ការ
ហ្វឹកហ្វឺនដល់ត្រួតង្វាល និងមានគម្រោងកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺន ធីម៉ូថេ បានចុះមក
បង្រៀនរួមជាមួយបេសកជនដទៃទៀត ។ សូមព្រះប្រទានពរ!

UON Seila

Meet Ngov Vorn

NGOV Vorn

Pastor Ngov Vorn was born in 1928. He was raised by a Christian farmer who lived in Kdam Ha village, Chhouk Kasarch subdistrict, Baray district, Kompong Thom province. He has one younger sister. Ngov Vorn gave his life to Jesus when he was 17 years old.

In 1950 he took up studies at the Takmau Bible School in Kandal province. After graduating he worked as an evangelist with Christian and Missionary Alliance.

In 1952 he married a Christian woman, Choeun Kim Nonn. Nine children were born into this family. They lost one daughter, along with her husband and their children, in the Pol Pot time. But eight children—three sons and five daughters—survived. All are Christians. After his wife Kim Nonn passed away in 1983, he married a Christian widow, Ly Kim Ny, whose husband had died in Pol Pot regime. Together they have served the Lord in Kompong Thom since 1990.

There was intense persecution around the time he believed in Jesus, but he is strong in persevering in his faith regardless of whether people look down on him. Pastor Ngov Vorn retained his faith throughout the Khmer Rouge years. God spared his life to testify to us about his amazing grace.

After the Khmer Rouge regime fell, Pastor Vorn set up an independent worship place. No denomination supported the work, but friends from overseas provided some money. He saved it, bought a plot of land, and built a church building in 1998. He named the church "First Baptist Church of Kompong Thom Town." In 1999 he joined with the Baptists.

When asked why he believed in Jesus when his community did not, he answered that he originally did so to please his believing father. At first he knew very little about Christianity, but during Bible school he learned a great deal. In addition, surviving the terror of Khmer Rouge regime taught him even more clearly about the amazing grace of God, who took care of him and drew him closer.

When he first came to faith he frequently asked his father, "Why do we believe in Jesus while everyone else believes in Buddha?" He dared to ask such a question because he was somewhat of a favorite of his grandfather, and he knew that his grandfather would take his side. In recalling this question, Pastor Vorn is dropping a hint to us that in his younger years he was embarrassed because of his family's faith.

Before the Khmer Rouge era there were only fifteen Christians in the whole of Kompong Thom province. After the fall of Phnom Penh, he was arrested and jailed for twenty-two days because they accused him of being an American CIA informer. The reason for this is that before the war, missionaries from Christian and Missionary Alliance—Hamong and Peterson and some Khmer evangelists—used to come to Kompong Thom to hold evangelistic rallies, and they would come to see him. But God delivered him from the hand of Khmer Rouge, and he was evacuated about forty kilometers from his home village to La Boeuk. There he was designated to work in the plowing corps.

The Khmer Rouge twice tried to kill him, and they demanded, "Are you an American CIA agent?" He answered, "I believe in Jesus, as do the Americans. They believed before I did, and came to tell me

about him. But I do not believe in Americans.” Then Khmer Rouge stayed mum. He was not sure what would happen next, because he felt he had spoken eloquently to the Khmer Rouge. But the power of God eased the hearts of the Khmer Rouge soldiers so that they did not kill him.

In 1980 when he returned to his home village, he found that no other Christians had survived. He and his family were the only Kompong Thom Christians that made it through the dark age of three years, eight months, and twenty days. He bicycled throughout Kompong Thom and Siem Reap to search for any remnant Christians, and eventually met a handful in Siem Reap.

Between 1980 and 1988 he worshiped God in his own house, but then went to Phnom Penh to contact other Christians. While there he got some Bibles from Alice Compain. He also cycled to Kompong Cham and met with some Christians in that place. For all these ministries he never received any salary. He was a farmer—and his wife sold things in her small business—all the time he was serving the Lord.

I asked him, “If we compare church growth before the country fell into Khmer Rouge hands with the present rate, in which era did the church grow more rapidly? At present the church is growing rapidly everywhere, emerging like a mushroom even in remote areas. Why?” He answered, because evangelism today is holistic and there is a stronger drive toward evangelism.

When the country was first at war, people scattered everywhere. Some moved to a second country, and of these a portion then went to a third. Still others died. Those who moved to a third country came to believe in Jesus. After peace returned to Cambodia they repatriated, or came to visit their relatives. When they did, they shared with their relatives the good news about God’s amazing grace in saving their lives. Because it was now relatives who were sharing and not just foreigners, because many of these relatives had dramatic testimonies of God’s deliverance during their escapes, and because these relatives had freely chosen to become Christians in the more affluent West, and not as a ploy to get rice, the gospel had a much greater impact.

Second, people thirst for the Word of God nowadays more than they did before the fall of the country. Previously most evangelists were

only foreigners; therefore when people believed they were labeled as believing in the French God. After the war the gospel had more impact. I believe if God did not let the Cambodian people go through the agony of the civil war, maybe the gospel would not advance as fast as it is doing today. There are two pastors today who survived the war and the Pol Pot regime—Pastor Gnov Vorn and Pastor Seang Aung. Seang Aung escaped to Vietnam during the Pol Pot time, while Gnov Vorn stayed here in Cambodia.

I asked him if he felt sorry that God let Cambodia go through such a war? He said praise the Lord, if God did not allow the Khmer people to go through that suffering, there would not be the rapid spread of repentance and faith that we see today. From this perspective he sees the suffering during the civil war as a blessing from God.

What is the difference between missionaries today when compared with those of the past? Pastor Gnov Vorn answered that in the past missionaries who came to work in Cambodia were narrow-minded, not like those of today. They did not want to go to the countryside. They liked to live in towns and cities. For example in 1965–66 there was only one missionary family, Thompson and his wife, who accompanied Pastor Gnov Vorn to the northeast to share the gospel. Another bad example was a handful of missionaries who preached about love from their Bibles, but did not practice love in their lives. So progress in sharing the good news was slow and not widespread.

We are so grateful to God that he has sent good missionaries to do his work in Cambodia today. They are very friendly to us, and show brotherly love to us and to other Christians in remote areas. This is the real love that God commands in his word—and about which Paul wrote in 1 Corinthians 13—that we should love without discrimination or regard to social status. Most missionaries in the present day set good examples for us, and what they have taught reflects the power of God and His word in the Bible. Therefore the gospel that the missionaries share today has more weight and is more holistic. Present church growth is in part the fruit of the missionaries' labor

When asked which ministry can most help restore Cambodian society, he replied youth and children's ministry. If that ministry is well developed, youth will fear God. If they fear God they will become good

leaders, and if we have good Christian government leaders, our country will prosper and be blessed. Pastor Gnov Vorn requests that missionaries from various organizations focus mainly on children's and youth ministry. In the war Cambodia lost a lot of people, and the present population is very young. The reason that he has been able to stand firm in faith so long is because he believed in Jesus when he was young. Even though he went through suffering and persecution, he can stand firm in faith because the word of God was rooted deep in his heart.

He is very grateful that God sent World Vision to Kompong Thom. World Vision initiated a monthly pastors' fellowship. Training of Timothys has helped with pastors' training. May God bless those who came to help us!